Quelle: http://manuscripta.at/?ID=36642
Copyright: Göttweig, Benediktinerstift

Que enim iniuria creatoris non solum tunc
excusat fidelem qui abinfideli propter dim di
missus alii sine culpa iungitur. Sed tunc
etiam excusat qui ipse fidelis magis so
cietatem fidelem eligens infidelem cohabita
re quidem nolentem. Si fidem recipere renuen
tem. et piana devotione detestatur. Siue
enim discedat siue manere eligat infide
lis. nichil illi debet quia fidelis factus est.
Nemo illum cogere potest. quin faciat quod
uelit. Iniuria creatoris soluit uinculum mat
monii. non potest iam infidelis abillo quicq.
exigere. quia illo debitum suum perdidit.
Postquam creatori id quod debet reddere
noluerit. habet iam fidelis causam quia iuste
negare potest eam id quod prius debuit.
Et quod adhuc quidem debuisset si causam in
terueniente et debitum ipsum soluente
non habuisset. Liber est fidelis si socium
fidelem eligere uult. nemo illum prohibe
re potest. Tamen si parum infidelem cohabitare
uolentem. opportunis facit adlucran
dum parum suum. sicut dicit apls. Sanctificatus
est uir infidelis per mulierem fidelem. et
rursum mulier infidelis per uirum fidelem.
Si quidem fidelis infidelem consentientem coha
bitare. hoc parum. ut de infideli fa
ciat fidelem siue faciat siue non faci
at. quantum in se est lucratur diuitias suas
simpliciter opportunitatis. Si autem parum non
uult detestans infidelitatem eius. non est sub
dito seruitutis iniusti modi fidei. Nemo illum
cogere potest si uult quin infidelem de
serat. neque prohibere eum si uoluerit. quin
se fideli iungat. Infideli peccatum
est quia fidelem respuit. cuius culpa uinculum sol
uit matrimonii. ita ut iam exigere iu
re non possit. quod si exigere. sine iniuria
negare non posset. Sed culpa quippe infide
lis fidelem adebito soluit. sicut econtrario uin
culum fidelis infidelem debito astringit. Itaque
non peccat fidelis si alii se iungit. quod au
tem matrimonium aduersus infidelem solutum
est. Si infidelis enim dereliquit sine culpa alte
rius societatem non apparet. quem adhuc uin
culum matrimonii et debitum iugalis federis er
ga fidelem astringit. Et non potest adulterium uo
cari. si fidelis alii iungitur. infidelis
autem enim dereliquit. enim adulterium incur
rit si alii copulatur. propterea si fidelis enim
abeo quod licet propulso pacem utrando
se repetat perfectum opus facit ad quod tamen nul
latenus cogi potest. quia non debitum opus est. ca
rentia officium. sicut dicit beatus dugo in libro
de adulteriis iugius. discessionem fi
delis abinfideli dominus non prohibet. quia non est
iniusta coram eo. Si apls iubet carentia.
non solum ne dimissi scandalizentur. Si enim cum
aliena iugia cecuderint. adulteriis
nexibus colligantur. difficillime abinfideli ab
re resoluantur. itaque adulterium iniuria infi
delis. si alii se sociat. quia adebito poris
pacti soluit non est. Si dicis. Ecce infidelis
quicumque pagani siue iudeus christianum
efficit. uxorem quippe habuit quia eum ad
fidem sequi non uult. fidei libertatem de
relinquit. et aliam fidelem ducit. Proque
spretam se iudens alii nubit. adulte
rino nexu se alligans. Contingit propterea
ut quincta infidelitatem suam horrere
incipiat. ad fidem uenit. christiana effi
ciatur. Quid de hac nube uolentem faciem
dum est. Continere non potest. Exposulat ab
ecclia. ut aut uirum suum recipiat. aut
alia nube iniuste cedat. Quid illi dicet ecclia
Si uirum suum illi reddit soluit matrimo
nium quod christiana scitatur. Si firmatum est.
et adulterium eum facit. cum iuuenem uxore